

WEWNĄTRZSZKOLNY PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO

w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalewie 2023/2024

PODSTAWA PRAWNA REALIZACJI PROGRAMU

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r., Nr 67, poz. 329 ze zm.) zobowiązuje placówki oświatowe do „przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia”.
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r . - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r., Nr 118, poz. 1112, Nr 137, poz.1304, Nr203, poz. 1966, Nr 228, poz.2258 oraz z 2004r., Nr 96, poz. 959 i Nr 179, poz. 1845) dotyczy zasadności zatrudnienia w szkole doradcy zawodowego.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001r. Nr 61, poz. 624, z 2002 r. Nr 10, poz. 96, z 2003 r. Nr 146, poz. 1416) nakładają na dyrektorów i rady pedagogiczne „obowiązek organizacji wewnątrzszkolnego systemu poradnictwa zawodowego oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu”.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013.532 z dnia 7 maja 2013 r.). Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej... prowadzą nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści.
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. poz. 325) ogłoszono dnia 20 lutego 2019 r. obowiązuje od dnia 1 września 2019 r. Na podstawie art. 26a ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r.

CELE OGÓLNE

- Przygotowanie uczniów szkoły podstawowej metodami aktywnymi do wyboru kierunków kształcenia i zawodu poprzez samopoznanie, poznanie rynku pracy
- Przygotowanie uczniów do radzenia sobie z ciągłymi zmianami we współczesnym świecie
- Kształtowanie proaktywnych postaw we współczesnym świecie
- Wspieranie uczniów w doradzaniu kierunków dalszego kształcenia, wyboru zawodu i planowania kariery zawodowej oraz udzielaniu informacji w tym zakresie

CELE SZCZEGÓŁOWE

Uczeń po odbyciu cyklu szkoleń w ciągu dwóch lat nauki w szkole podstawowej powinien:

- Posiadać informacje na temat różnych grup zawodowych (charakter wykonywanej pracy, wymagania do konkretnego zawodu, przeciwwskazania zdrowotne
- Rozwija swoje zainteresowania i umiejętności, wie jak się uczyć
- Rozwija umiejętność pracy w zespole (komunikatywność, zaangażowanie, właściwe relacje społeczne
- Prezentuje postawę szacunku do pracy
- Zna czynniki trafnego wyboru szkoły i zawodu
- Rozwija umiejętność podejmowania decyzji

- Jest otwarty i przygotowany na wyznawania współczesnego świata (gotowość do zmian)
- zdobyć aktualną wiedzę z zakresu rynku edukacyjnego, rynku pracy, zawodów przyszłości , kierunków studiów
- znać swoje predyspozycje zawodowe, mocne i słabe strony i ograniczenia, umiejętności, zainteresowania i uzdolnienia
- sprecyzować swoje zainteresowania, zdolności i możliwości w zakresie mocnych i słabych stron
- nabyć umiejętności opracowania indywidualnego planu działania – myślenie o swojej przyszłości
- świadomie umieć zaplanować swoją ścieżkę edukacyjno – zawodową (kariere zawodową)
- być aktywny i mobilny zawodowo na rynku pracy

Rodzice zostaną zaangażowani w proces Wewnętrzny Programu Doradztwa Zawodowego:

- zostaną uświadomieni o istotnej roli rodzica/ opiekuna prawnego w procesie przygotowania dziecka do wyborów edukacyjno – zawodowych (prezentacje multimedialne na spotkaniach wychowawców z rodzicami)
- uzyskają pomoc w rozpoznawaniu predyspozycji zawodowych dziecka i wspólnym planowaniu drogi zawodowej (informacje na stronie internetowej szkoły)
- zostaną wskazane źródła informacji – informatory, publikacje, adresy internetowe (strona internetowa szkoły, materiały informacyjne dostępne na specjalistycznych stronach www.)

Nauczyciele

- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów
- wykorzystują wiedzę o uczniu, pomagają mu określając jego ścieżkę edukacyjną i zawodową
- umożliwiają rozwój zainteresowań i zdolności uczniów
- wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji sugerując pracę ze specjalistą
- nauczyciele zostaną przeszkoleni do przez szkolnego doradcę zawodowego do prowadzenia zajęć warsztatowych (udostępnienie materiałów na specjalistycznych stronach internetowych np. ORE, Mapa karier, Scholaris.
- analizują losy absolwentów

ZASOBY

- sale wyposażone w rzutniki multimedialne
- materiały multimedialne
- szkolny doradca zawodowy
- nauczyciele wos-u, wychowawcy, nauczyciele przedmiotów

GRUPA DOCELOWA (ADRESACI)

Program realizowany jest w klasach VII i VIII szkoły podstawowej oraz oddziałach przedszkolnych i klasach I-VI w ramach zajęć z wychowawcą.

KOORDYNATOR I OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ PROGRAMY

Dyrektor szkoły, szkolny doradca zawodowy, wychowawcy klas

WSPÓŁPRACA

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Pleszewie

METODY i FORMY PRACY

- pogadanka
- tworzenie portfolio
- warsztaty psychoedukacyjne
- testy
- ankiety
- wycieczki zapoznawcze
- kwestionariusze

PRZEWIDYWANE REZULTATY (EFEKTY)

Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:

- dokonać adekwatnej samooceny
- rozpoznać mocne i słabe strony
- wymienić zdolności, zainteresowania i umiejętności
- racjonalnie planować ścieżkę edukacyjno – zawodową
- dostosować się do zmian
- analizować źródła informacji edukacyjno – zawodowej
- potrafi wybrać szkołę ponadpodstawową zgodną z jego zainteresowaniami
- współpracować w zespole
- sporządzić CV i list motywacyjny
- skutecznie zaprezentować się
- zachować się asertywnie
- dopasować kompetencje do zawodu
- sprawnie się komunikować
- przewidzieć skutki działań

TREŚCI PROGRAMOWE

Klasa VII szkoły podstawowej

1. Lekcje wychowawcze (zawodoznawcze)
2. Lekcje z doradcą zawodowym
  - Mocne i słabe strony
  - Zdolności i umiejętności
  - Zainteresowania
  - Predyspozycje zawodowe
  - Osobowość zawodowa
  - Przygotowanie do zmian w życiu człowieka w kontekście planowania kariery
  - Motywacja
  - Praca w zespole
  - Świat zawodów
  - Kwalifikacje i kompetencje na rynku pracy

Klasa VIII szkoły podstawowej

1. Lekcje z doradcą zawodowym

- **System edukacji w Polsce**
- **Cele edukacyjne i zawodowe**
- **Współczesny rynek pracy**
- **Ja na rynku pracy**
- **Praca jako wartość**
- **Zawody przyszłości**
- **Dokumenty aplikacyjne**
- **Autoprezentacja**
- **Co warto wiedzieć o szkołach zawodowych?**
- **Alternatywne drogi dojścia do zawodu**

Lekcje wiedzy o społeczeństwie

- Społeczeństwo i jego funkcjonowanie (zawody np.: prawnik, filozof, politolog)
- Przekształcenia ustroju gospodarczego w Polsce po 1989 roku (zmiany w szkolnictwie ponadgimnazjalnym)
- Gospodarka rynkowa (stała aktywność zawodowa)

Lekcje informatyki:

- Organizacja pracy i przepisy bhp (motywacja do pracy przy komputerze),
- Edytory graficzne (zdolności plastyczne, wyobraźnia),
- Obliczenia w arkuszu kalkulacyjnym (koncentracja uwagi, zdolności matematyczne, rozwiązywanie problemów),
- Tworzenie baz danych (zdolności organizacyjne, umiejętność tworzenia struktur informatycznych)
- Sposoby komunikacji użytkownika z komputerem (zawody: grafik komputerowy, architekt, kompozytor)

Lekcje przedmiotowe: informacje dotyczące zawodów wynikające z treści nauczania

EWALUACJA

Ewaluacji poddawani są uczniowie, wypełniając ankietę po zakończeniu bloku z doradztwa zawodowego.

Doradztwo zawodowe w oddziałach przedszkolnych.

Cele szczegółowe.

Dziecko:

- określa, co lubi robić;
- podaje przykłady różnych zainteresowań;
- określa, co robi dobrze;
- podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.
- odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.
- nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- nazywa czynności, których lubi się uczyć.
- opowiada, kim chciałoby zostać;

- na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;
- podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

Doradztwo zawodowe dla klas I-VI szkoły podstawowej.

Cele szczegółowe.

Uczeń klas I-III:

- opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wynikało dla niego i dla innych.
- odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.
- uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.
- opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Doradztwo zawodowe w klasach IV- VI szkoły podstawowej.

Cele szczegółowe.

Uczeń klas IV- VI:

- określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.
- wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

- wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.
- opowiada o swoich planach edukacyjna - zawodowych;
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

L.p	ZADANIE	Realizator	Termin
1	Zaopiniowanie WPDZ	doradca zawodowy	IX-2023
2	Aktualizacja informacji z doradztwa zawodowego na stronie internetowej szkoły	Dyrektor, doradca zawodowy, wychowawcy	cały rok szkolny
3	Przeprowadzenie 10 zajęć przez doradcę zawodowego w klasach VII i VIII	doradca zawodowy	cały rok szkolny
4	Przeprowadzenie lekcji wprowadzających dzieci w tematykę wyboru zawodu	nauczycielki przedszkola	cały rok szkolny
5	Przeprowadzenie lekcji z doradztwa zawodowego w klasach IV- VI	nauczyciele wychowawcy	cały rok szkolny
6	Zorganizowanie wycieczek do wybranego zakładu pracy – współpraca z FAMOT Pleszew (jeśli sytuacja pandemiczna na to pozwoli)	Dyrektor, doradca zawodowy, wychowawcy klas I-III, IV-VI	I półrocze
7	Omówienie dokumentacji i kryteriów przyjęć uczniów do szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych	Dyrektor, doradca zawodowy, wychowawcy	V
8	Badanie losów absolwentów	wychowawcy klas	IX
9	Prezentacja dla rodziców dotycząca znaczenia doradztwa zawodowego dla ich dzieci.	Doradca zawodowy dla klas 7-8	I półrocze (przed wywiadówką, publikacja na stronie internetowej)